

WIJ WILLEM ALEXANDER,
BIJ DE GRATIE GODS,
KONING DER NEDERLANDEN,
PRINS VAN ORANJE-NASSAU,
ENZ. ENZ. ENZ.

**Besluit van ...
tot wijziging van het Uitvoeringsbesluit WEB, houdende maatstaven
voor studiesucces in het mbo**

Op de voordracht van Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,
van xxx, nr. xxx directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Gelet op artikel 6.1.4b, tweede lid, van de Wet educatie en beroepsonderwijs,

De Afdeling advisering van de Raad van State gehoord (advies van xxx, nr.
xxx);

Gezien het nader rapport van Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap, van xxx, nr. xxx, directie Wetgeving en Juridische Zaken;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel I. Wijziging van het Uitvoeringsbesluit WEB

Het Uitvoeringsbesluit WEB wordt als volgt gewijzigd:

A

Artikel 1.1.1 wordt vernummerd tot artikel 1.1 en komt te luiden:

Artikel 1.1. Begripsbepalingen

In dit besluit en de daarop rustende bepalingen wordt verstaan onder:
wet: Wet educatie en beroepsonderwijs.

B

Aan hoofdstuk 1 wordt een artikel toegevoegd, luidende:

Artikel 1.2. Uitbreiding grondslag

Dit besluit berust mede op artikel 6.1.4b, tweede lid, van de wet.

C

Na hoofdstuk 4 wordt een hoofdstuk ingevoegd, luidende:

Hoofdstuk 4A. Maatstaven studiesucces beroepsonderwijs

Artikel 4a.1. Begripsbepalingen studiesucces

In dit hoofdstuk wordt verstaan onder:

diploma: bewijsstuk dat een beroepsopleiding met goed gevolg is afgesloten als bedoeld in artikel 7.4.6, eerste en tweede lid, van de wet, niet zijnde een certificaat als bedoeld in artikel 7.2.3, eerste lid, van de wet of een mbo-verklaring als bedoeld in artikel 7.4.6a, eerste lid, van de wet;

instellingsverlater: student die op 1 oktober van een bepaald jaar staat ingeschreven bij de instelling en niet op 1 oktober het jaar erop;

jaartijdvak: tijdvak van 1 oktober tot en met 30 september van het daarop volgende jaar.

Artikel 4a.2. Studiesucces bekostigd mbo, uitgezonderd entreeopleiding

1. Het studiesucces van een bekostigde beroepsopleiding wordt gemeten aan de hand van de volgende indicatoren:
 - a. jaarresultaat: het aantal gediplomeerden in een jaartijdvak als percentage van hetzelfde aantal gediplomeerden plus de ongediplomeerde instellingsverlaters in hetzelfde jaartijdvak;
 - b. diplomaresultaat: het aantal gediplomeerde instellingsverlaters in een jaartijdvak als percentage van alle instellingsverlaters in hetzelfde jaartijdvak;
 - c. startersresultaat: het aantal in een jaartijdvak nieuw ingeschreven studenten dat in dat jaartijdvak het diploma heeft behaald dan wel op 1 oktober van het volgende jaartijdvak nog is ingeschreven bij dezelfde instelling, als percentage van het totaal aantal studenten dat in dat jaartijdvak was gestart met de beroepsopleiding.
2. Deze bepaling is niet van toepassing op een bekostigde entreeopleiding.
3. Er is sprake van onvoldoende studiesucces van een bekostigde beroepsopleiding als bedoeld in artikel 6.1.4b, eerste lid, aanhef, van de wet, indien niet wordt voldaan aan een bij ministeriële regeling te bepalen percentage of andere berekeningswijze voor een of meer indicatoren.

Artikel 4a.3. Grondslag voor uitvoeringsregels

Bij ministeriële regeling worden regels gesteld ter uitvoering van dit hoofdstuk.

Artikel II. Inwerkingtreding

Dit besluit treedt in werking met ingang van 1 augustus 2022.

Lasten en bevelen dat dit besluit met de daarbij behorende nota van toelichting in het Staatsblad zal worden geplaatst.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Ingrid van Engelshoven

NOTA VAN TOELICHTING

A. Algemeen deel

1. Aanleiding

Kwalitatief goed onderwijs is voor iedere student en de samenleving als geheel van groot belang. De Inspectie van het Onderwijs (hierna: inspectie) houdt toezicht op deze kwaliteit. Dit doet de inspectie onder meer door het geven van oordelen en waarderingen voor opleidingen. Om het laagste oordeel, zeer zwak, goed te borgen is het door het amendement Bisschop verankerd in de WEB. Om dit oordeel te krijgen, dient een opleiding onvoldoende te scoren op studiesucces en op minimaal één andere indicator.

Iedere mbo-instelling, bekostigd of niet, is gehouden haar onderwijsprogramma en examinering goed te organiseren. De mate van studiesucces van studenten is daarmee een belangrijke indicator van de kwaliteit van een opleiding. Geen enkele opleiding kent jaar op jaar een slagingspercentage van 100%. Dat zou ook geen realistische eis zijn. Studenten kunnen vertraging oplopen of uitvallen door uiteenlopende factoren, zowel binnen als buiten de invloedssfeer van de opleiding. Daarom is het belangrijk om vast te leggen wanneer het studiesucces als onvoldoende kan worden beschouwd.

Deze Algemene Maatregel van Bestuur (hierna: AMvB) is gebaseerd op een nieuwe bepaling in de Wet educatie en beroepsonderwijs (hierna: WEB), die bij amendement is ingevoegd en die bepaalt wanneer er sprake is van een zeer zwakke opleiding.¹ Artikel 6.1.4b, tweede lid, WEB bevat de grondslag voor dit besluit als het gaat om het bekostigde beroepsonderwijs. Artikel 6.2.2a, tweede lid, WEB is de grondslag voor het niet-bekostigde beroepsonderwijs, maar daaraan geeft dit besluit nog geen uitvoering.² Onvoldoende studiesucces kan leiden tot het oordeel zeer zwak. De wetwijziging codificeert daarmee het oordeel zeer zwak, dat de inspectie voorheen ook al kon geven aan een opleiding in het mbo als inkleuring van onvoldoende kwaliteit. Beide wetsartikelen bepalen dat bij of krachtens AMvB regels dienen te worden gesteld over het meten en beoordelen van studiesucces in het mbo. Met deze AMvB worden de indicatoren voor studiesucces voor bekostigd mbo vastgelegd in het Uitvoeringsbesluit WEB (hierna: UWEB). Het doel hiervan is om studenten te beschermen tegen onderwijs dat kwalitatief onvoldoende is.

2. Hoofdpijnen besluit

Alvorens de inhoud van dit besluit toe te lichten, volgt eerst een korte weergave van het wettelijk kader waaruit het meten en beoordelen van studiesucces voortkomt.

Een bekostigde beroepsopleiding is zeer zwak als:

- (I) het studiesucces van de opleiding onvoldoende is, en
- (II) het bevoegd gezag onvoldoende uitvoering geeft aan ten minste één van onderstaande drie criteria:
 - a. de zorgplicht inzake het onderwijsprogramma en de examinering, bedoeld in artikel 7.4.8 WEB,
 - b. de beroepspraktijkvorming, bedoeld in de artikelen 7.2.8 en 7.2.9 WEB, of

¹ Amendement van de leden Bisschop, Van Meenen en Rog, *Kamerstukken II* 2019/20, 35102, nr. 7.

² Het amendement wijzigt de Wet educatie en beroepsonderwijs en het is opgenomen in de Wet van 1 juli 2020 (actualisering deugdelijkheidseisen funderend onderwijs) *Stb.* 2020, 235, en *Stb.* 2021, 336 samen met 2020, 469.

- c. de regels op het gebied van veiligheid, bedoeld in artikel 8a.2.2, derde lid, onderdeel k.

De term jaartijdvlak is geïntroduceerd in deze AmvB, om de periode van 1 oktober tot 1 oktober het volgende jaar aan te duiden. Dit is gedaan, omdat de begrippen 'jaar' en 'studiejaar' te algemeen zijn en/of reeds een andere betekenis in wetgeving hebben. De teldatum van de accountantscontrole is 1 oktober. Om die reden is 1 oktober de peildatum waarop de meest betrouwbare gegevens beschikbaar zijn.

2.1 Studiesucces voor bekostigde opleidingen op mbo-niveau 2, 3 en 4

Studiesucces voor het bekostigd beroepsonderwijs op niveau 2, 3 en 4 wordt gemeten en beoordeeld aan de hand van de indicatoren zoals vastgesteld met dit besluit. Deze indicatoren zijn overgenomen uit het 'Onderzoekskader 2021 voor het toezicht op het middelbaar beroepsonderwijs' (hierna onderzoekskader) van de inspectie. Van belang is dat deze indicatoren tot stand zijn gekomen door langdurig overleg tussen verschillende mbo-organisaties, waaronder OCW, de inspectie, DUO en de MBO Raad. De afspraken over indicatoren zijn (online) te vinden in de mbo-encyclopedie³. Met deze AMvB blijven we in lijn met de daarin vastgelegde indicatoren.

In het onderzoekskader is bepaald dat studiesucces wordt gemeten en beoordeeld aan de hand van het jaarresultaat, het diplomaresultaat en het startersresultaat. Deze indicatoren zijn in deze AMvB overgenomen. Het jaarresultaat geeft een beeld van de prestaties van een opleiding in een bepaald jaar. Het diplomaresultaat meet of een student een diploma haalt en niet zonder startkwalificatie uitvalt. Bij startersresultaat gaat het er om dat starters niet ongediplomeerd uitvallen. Deze indicator geeft sneller een beeld van een opleiding dan de andere indicatoren, omdat voor de meting niet gewacht hoeft te worden op diplomering. Hierdoor wordt een eventueel effect van kwaliteitsverbetering sneller zichtbaar.

Een meer gedetailleerde omschrijving staat in de artikelsgewijze toelichting. Ook in de bij deze AMvB horende ministeriële regeling zal een uitgebreidere en preciezere omschrijving van bovenstaande indicatoren staan, evenals de normering van de indicatoren en het oordeel voldoende of onvoldoende studiesucces.

Naast deze drie 'harde' indicatoren hanteert de inspectie in het onderzoekskader 2021 ook nog andere indicatoren in het kader van het stimulerend toezicht. Dit zijn de criteria 'passende plaatsing', 'passend diploma' en 'opstroom'. Deze criteria hebben een agenderende functie in het kader van stimulerend toezicht en tellen om die reden niet mee bij het bepalen van studiesucces volgens deze AmvB.

2.2 Kleine en net gestarte opleidingen

Er zijn verschillende situaties waarin (een deel van) de in deze AMvB genoemde indicatoren voor bekostigde mbo-opleidingen op niveau 2, 3 en 4 niet gebruikt kunnen worden om tot een betrouwbaar beeld van studiesucces te komen. Bijvoorbeeld doordat de populatie te klein is of omdat betrouwbare gegevens (nog) niet beschikbaar zijn, zoals het geval bij net gestarte, of uitlopende opleidingen. In dergelijke gevallen kan studiesucces niet worden beoordeeld als twee of meer van de onderliggende indicatoren (jaarresultaat, diplomaresultaat en startersresultaat) niet kunnen worden berekend.

³ MBO Informatie Encyclopedie: <https://www.informatie-encyclopedie.nl>.

Het gevolg daarvan is dat er voor deze opleidingen geen studiesucces bepaald kan worden. Dit maakt het onmogelijk om deze opleidingen het oordeel zeer zwak te geven op basis van de wettelijke bepaling in het amendement. Eventuele bestuurlijke maatregelen bij gebleken tekortkomingen dienen dan op basis van andere wettelijke bepalingen opgelegd te worden, zoals dit nu al gebeurt. In paragraaf 2.7 staat uitgebreidere informatie over voornemens om dit in de toekomst wel wettelijk te verankeren.

2.3 Gegevens voor berekening van het studiesucces

Om de administratieve last van mbo-instellingen niet te vergroten, is ervoor gekozen om uit te gaan van gegevens die reeds worden geregistreerd. Het gaat dan om gegevens over diplomering en in- en uitstroom. Voor het grootste deel gaat het dan om cijfers die instellingen nu al verplicht zijn in het Register Onderwijsdeelnemers (ROD, voorheen bekend als BRON) te registreren. Alle mbo-instellingen zijn verplicht inschrijf- en resultaatgegevens van studenten hierin te registreren, voor zover het betreft een bekostigde opleiding of een niet-bekostigde opleiding met diploma-erkenning. Bij een bekostigde opleiding kan de bekostiging worden opgeschort of lager worden vastgesteld indien er onvoldoende of onjuiste gegevens worden aangeleverd.

2.4 Samenwerkingscolleges en inschrijving op opleidingsdomein

Bij een gezamenlijk door twee instellingen verzorgde beroepsopleiding in de vorm van een samenwerkingscollege als bedoeld in hoofdstuk 8, titel 6, van de WEB, wordt het studiesucces op dezelfde wijze bepaald als wanneer er sprake is van één instelling die de opleiding verzorgt. Indien mede op basis van het studiesucces een oordeel zeer zwak gegeven wordt, zal dit gevolgen hebben voor alle aan de licentie verbonden instellingen.

Bij de inschrijving van een student op een opleidingsdomein of op het niveau van het kwalificatiedossier in plaats van een kwalificatie overeenkomstig artikel 8.1.1, tweede lid, van de WEB, moet de student examen afleggen voor een bepaalde kwalificatie.

Voor het bepalen van studiesucces van een opleiding kunnen studenten die ingeschreven staan op een opleidingsdomein of kwalificatiedossier niet meegenomen in de bepaling van studiesucces. De meting van studiesucces vindt immers uiteindelijk plaats op het niveau van de bc-code, en dus aan een kwalificatie met een unieke opleidingscode (voorheen: Crebo-nummer). De student kan pas meegenomen worden in de bepaling van studiesucces zodra en indien hij overgeschreven wordt van het domein of dossier naar een specifieke opleidingscode.

2.5 Toepassing in Caribisch Nederland

Dit besluit heeft geen gevolgen voor Caribisch Nederland, omdat de Wet educatie en beroepsonderwijs BES geen wettelijke opdracht kent om normen voor studiesucces vast te stellen in de regelgeving.

2.6 Monitoring en evaluatie

Het onderzoekskader zal voor de berekening van studiesucces verwijzen naar de geldende wet- en regelgeving, waaronder hoofdstuk 4A van het UWEB. Dit kader wordt ieder jaar bijgesteld naar aanleiding van herziene wet- en regelgeving. Een wijziging in de regelgeving zal daarmee leiden tot een wijziging in het onderzoekskader.

Daarnaast is er een vierjaarlijkse herzieningsproces waarin meer gewijzigd wordt. Een grondige evaluatie en afstemming met belanghebbenden is onderdeel daarvan.

2.7 Entree, niet-bekostigde opleidingen en maatwerksituaties

Er wordt in deze AmvB geen uitwerking gegeven voor studiesucces bij entree, niet-bekostigde opleidingen en bekostigde opleidingen op niveau 2,3 en 4 waarvoor onvoldoende (betrouwbare) cijfers beschikbaar zijn voor een betrouwbare berekening.

Het mbo was wat betreft deze opleidingen het werken met studiesucces op deze manier niet gewend en daarom vergde het tijd om te bepalen op basis van welke gegevens een zo goed en objectief mogelijke oordeel kon worden gevormd. Op dit moment wordt het oordeel zeer zwak van de inspectie voor deze opleidingen gebaseerd op andere kwaliteitsindicatoren dan studiesucces, namelijk op basis van twee van de volgende standaarden die onvoldoende zijn: ontwikkeling en begeleiding, pedagogisch-didactisch handelen, beroepspraktijkvorming en veiligheid.

Hierover is uitvoering gesproken met de inspectie, MBO Raad en NRTO.

In die gesprekken zijn er door deze organisaties grote zorgen geuit over wijzigingen ten opzichte van het onderzoekskader 2021. Naar aanleiding daarvan is het besluit nog voor de internetconsultatie aangepast en wordt er voorlopig geen indicator voor studiesucces in bovenstaande situaties toegevoegd.

Het studiesucces voor entreeonderwijs, bekostigd onderwijs op niveau 2,3 en 4 en niet-bekostigd onderwijs verschilt namelijk wezenlijk van elkaar.

Een belangrijke factor hierbij zijn de verschillen in studentpopulaties en het verwachte effect van het beoordelen van het studiesucces bij entree-opleidingen.

We zijn voornemens om voor deze opleidingen zo snel mogelijk het oordeel zeer zwak wettelijk te verankeren, waarbij conform de huidige werkwijze (onderzoekskader 2021) het oordeel wordt gebaseerd op andere indicatoren dan studiesucces. Dit zal deze opleidingen de mogelijkheid geven om bezwaar en beroep aan te tekenen bij het inspectierapport, conform de doelstelling van het amendement. In de tussenliggende periode wordt de huidige werkwijze van de inspectie behouden.

3. Verhouding tot hoger recht

Deze AMvB stelt de hoofdlijnen vast over de wijze hoe studiesucces wordt bepaald in bekostigde opleidingen op niveau 2,3 en 4. Onvoldoende studiesucces in combinatie met een onvoldoende uitvoering geven aan de zorgplicht inzake de organisatie van het onderwijsprogramma en de examinering, dan wel de beroepspraktijkvorming, dan wel de binnen de instelling geldende regels op het gebied van veiligheid, zoals genoemd in artikel 6.1.4a, eerste lid, van de WEB, leidt tot het oordeel zeer zwak. Dit wordt hiermee een bekostigingsvoorwaarde voor bekostigde instellingen en voorwaarde om de opleiding te kunnen verzorgen in de zin van artikel 23, vijfde lid, Grondwet.

4. Verhouding tot nationale regelgeving

De inspectie gebruikt het oordeel zeer zwak in het onderzoekskader, zonder dat deze term in de wet te vinden was. De grondslag voor dit oordeel was tot nu toe "onvoldoende onderwijskwaliteit" in de zin van artikel 6.1.4, eerste lid, aanhef en onderdeel a, WEB. Het bij amendement aangenomen artikel 6.1.4b, tweede lid, WEB zorgt voor een expliciete grondslag voor dit oordeel voor bekostigde opleidingen op niveau 2, 3 en 4. Dit artikel schrijft voor wanneer tot het oordeel zeer zwak gekomen kan worden, waarbij er in elk geval onvoldoende studiesucces moet zijn. Deze AMvB beschrijft in hoofdlijnen

wanneer er sprake is van onvoldoende studiesucces. Precieze uitwerking daarvan en de normering zal worden uitgewerkt bij ministeriële regeling. Zoals beschreven is er voor gekozen dat nu voor slechts een deel van de opleidingen te doen en voor de overige opleidingen zo snel mogelijk een andere wettelijke grondslag in te voeren. Voor alle overige opleidingen blijft de werkwijze uit het onderzoekskader 2021 om tot het oordeel zeer zwak te komen in gebruik.

Indien een bepaalde beroepsopleiding onvoldoende studiesucces heeft, en derhalve niet voldoet aan de indicatoren uit deze AMvB, én niet voldoet aan een ander wettelijk criterium, genoemd in een van voormelde wetsartikelen, dan kan de opleiding het oordeel zeer zwak krijgen. Het bevoegd gezag kan dan een officiële waarschuwing krijgen, waarbij het de tijd krijgt tot het herstellen van de gesignaleerde tekorten.

Indien de inspectie bij een vervolgonderzoek vaststelt dat na de herstelperiode de opleiding wederom het oordeel zeer zwak verdient, kan de Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap op grond van artikel 6.1.4, eerste lid, onderdeel a, van de WEB de rechten op bekostiging voor die beroepsopleiding, zo nodig beperkt tot een leerweg, en het recht op het uitreiken van officiële getuigschriften opschorten. Op grond van artikel 6.1.4, eerste lid, aanhef, van de WEB duurt de opschorting twee jaren.

Deze beschikking van de Minister is overigens een discretionaire bevoegdheid. Dat wil zeggen dat de Minister na een belangenafweging kan besluiten af te zien van haar bevoegdheid of deze slechts gedeeltelijk in te zetten.

5. Gevolgen (m.u.v. financiële gevolgen)

Deze AMvB maakt het voorspelbaarder en duidelijker wanneer een opleiding onvoldoende studiesucces kent. Indien evenmin aan een ander wettelijk criterium als bedoeld in artikel 6.1.4b, eerste lid, onderdelen a, b of c, is voldaan, kan die opleiding het oordeel zeer zwak te krijgen. Dit maakt het mogelijk om opleidingen dit oordeel toe te kennen op een eenduidige wijze, die stand kan houden bij een rechterlijke toets. Op deze wijze kan de kwaliteit van het mbo hoog worden gehouden, omdat de stok achter de deur is, dat de rechten op bekostiging en/of diplomering kunnen worden ontnomen. Aangezien zowel het oordeel als de waarschuwing conform de WEB openbaar zullen worden gemaakt, zal dit ook tot gevolg kunnen hebben dat minder studenten zich zullen aanmelden voor die opleiding. Een instelling heeft er dus alle belang bij te voldoen aan de normen voor studiesucces.

Gevolgen voor mbo instellingen

De regel- en administratieve druk voor mbo-instellingen wordt niet vergroot, omdat de beoordeling van het studiesucces wordt gebaseerd op reeds bestaande gegevens. De AMvB is zo opgesteld dat de huidige werkwijze van het toezicht (zoals beschreven in het onderzoekskader mbo 2021) op het gebied van het bepalen van studiesucces en daarmee ook het oordeel zeer zwak hetzelfde kan blijven.

De concrete uitwerking van studiesucces in deze AMvB heeft voor scholen het voordeel dat er een duidelijkere rechtsbasis is voor een ingrijpend oordeel als zeer zwak.

Gevolgen voor studenten

Er zijn geen directe gevolgen voor studenten.

6. Uitvoering en toezicht

De inspectie is de toezichthouder. [Dit stuk wordt n.a.v. de uitkomsten van de uitvoeringstoets verder geschreven.]

Rechtsbescherming

Tegen het oordeel zeer zwak is ingevolge artikel 20, zesde lid, van de Wet op het onderwijstoezicht bezwaar en beroep mogelijk, omdat dit oordeel nadrukkelijk als besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) is aangemerkt. Er is sprake van beroep in twee instanties, namelijk eerst bij de rechtbank en vervolgens hoger beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State (artikelen 8:6 en 8:105, eerste lid, Awb). Tegen de constatering "onvoldoende studiesucces" staat geen bezwaar en beroep open, omdat dit geen rechtsgevolg heeft. Er is pas sprake van rechtsgevolg als ook een ander wettelijk criterium niet is nageleefd en aan het geheel het oordeel zeer zwak wordt verbonden. Indien vervolgens een waarschuwing wordt gegeven of een besluit tot ontneming van rechten wordt genomen, staat daartegen in beide gevallen rechtstreeks beroep bij de Afdeling bestuursrechtspraak van de Raad van State open (Awb, bijlage 2, hoofdstuk 2, artikel 2).

7. Financiële gevolgen

Deze AMvB heeft geen directe financiële gevolgen voor de Rijksoverheid of lagere overheden. Ook voor mbo-instellingen en studenten worden geen financiële gevolgen voorzien. De reden hiervoor is dat er geen kosten gemaakt hoeven te worden om aan de benodigde gegevens te komen voor het berekenen van het studiesucces. Er kan namelijk gebruik gemaakt worden van reeds bestaande cijfers. De meeste cijfers die nodig zijn staan al in ROD.

8. Regeldruk

Zoals aangegeven wordt gebruikt gemaakt van bestaande registers en gegevens. Hierdoor wordt de administratieve last voor mbo-instellingen niet gewijzigd, omdat deze gegevens reeds moeten worden aangeleverd. Daarom is de verwachting dat de regeldruk voor mbo-instellingen en studenten niet toe- of afneemt.

9. Advies en consultatie

Dit besluit is voor de start van de internetconsultatie besproken met de inspectie, DUO, de MBO Raad en de Nederlandse Raad voor Training en Opleidingen (NRTO).

[Een eerdere versie van dit besluit is opengesteld voor commentaar tijdens een openbare internetconsultatie in de periode van ... tot en met Dit besluit is als gevolg daarvan op de volgende punten gewijzigd: PM]

10. Overgangsrecht en inwerkingtreding

Deze AMvB treedt in werking op 1 augustus 2022 en is daarmee met ingang van dat studiejaar van toepassing. Een oordeel omtrent zeer zwak als bedoeld in de wet, zal vanaf dan steeds mede gebaseerd moeten zijn op onvoldoende studiesucces overeenkomstig de normen hiervoor gesteld in hoofdstuk 4a van het UWEB.

Er is geen overgangsrecht. Dit omdat de indicatoren voor studiesucces niet wijzigen ten opzichte van het onderzoekskader. Er is daarmee geen strijd met de rechtszekerheid. Hierdoor kan de inspectie de resultaten van indicatoren voor studiesucces voor bekostigd mbo niveaus 2, 3 of 4, van vóór inwerkingtreding van deze AMvB gebruiken voor een bij ministeriële regeling te bepalen driejaarsgemiddelde oordeel omtrent het studiesucces van de betreffende beroepsopleiding. Hierdoor kan vanaf die datum daadwerkelijk al het oordeel zeer zwak gegeven worden.

Opleidingen die voor 1 augustus 2022 de waardering zeer zwak hebben gekregen en dat blijkens een herstelonderzoek een jaar daarna nog steeds zijn, kunnen daarmee het oordeel zeer zwak in de zin van de wet behouden en bovendien geconfronteerd worden met een besluit tot ontneming van het recht op bekostiging en het uitreiken van diploma's voor die opleiding.

B. Artikelsgewijze toelichting

Artikel I, onderdelen A en B (artikelen 1.1 en 1.2 UWEB)

Artikel 1.1.1 is vernummerd naar artikel 1.1 en anders vormgegeven, zonder dat de inhoud is aangepast. De artikelnummering is aangepast in dit hoofdstuk, nu het niet in paragrafen is onderverdeeld. In het nieuwe artikel 1.2 is bepaald dat het Uitvoeringsbesluit WEB mede berust op het wetsartikel over zeer zwak mbo (bekostigd) in de WEB. Een nieuw onderdeel daarvan is het meten en beoordelen van het studiesucces van een beroepsopleiding ingevolge artikel 6.1.4b van de wet. Het UWEB bevat tot nu toe vooral rekenregels voor de bekostiging. De reden om de maatstaven voor studiesucces in het UWEB te gaan regelen, is dat het oordeel zeer zwak, dat mede is gestoeld op een oordeel omtrent studiesucces, kan leiden tot het ontnemen van het recht op bekostiging voor de duur van twee jaren. Een ander argument is dat een ander meer geschikt besluit om bij aan te sluiten ontbreekt, terwijl het onderwerp te gering van omvang is voor een zelfstandige AMvB.

Artikel I, onderdeel C (hoofdstuk 4A UWEB)

Hoofdstuk 4A bestaat uit drie artikelen die de belangrijkste regels ter uitwerking van studiesucces bevatten voor het bekostigd mbo. De opdracht hiertoe is gegeven in de artikelen 6.1.4b, tweede lid, van de WEB.

In hoofdstuk 4 worden enkele noodzakelijke begripsbepalingen ingevoegd. Met diploma wordt bedoeld het getuigschrift dat wordt uitgereikt bij het met goed gevolg afronden van een hele beroepsopleiding. Dit omdat studiesucces alleen wordt gemeten voor hele beroepsopleidingen. Het begrip instellingsverlater komt uit de mbo-encyclopedie. Dit is een niet wettelijk document dat in samenspraak tussen MBO Raad, DUO en inspectie is opgesteld, met een uniform begrippenkader voor de toepassing van het UWEB en de indicatoren uit het onderzoekskader mbo 2021. Jaartijdvak is een nieuw begrip dat tot uitdrukking brengt dat wordt gemeten van 1 oktober van een bepaald studiejaar tot 1 oktober van het daaropvolgende jaar.

Artikel 4a.2 bevat de drie indicatoren voor het meten van het studiesucces van een bekostigde beroepsopleiding die wordt verzorgd als basisberoeps-, vak-, middenkader- of specialistenopleiding. Een beroepsopleiding is in artikel 7.1.2, tweede lid, van de WEB omschreven als een onderwijstraject, ingericht volgens de eisen van de wet en gericht op het behalen van een kwalificatie in het beroepsonderwijs. De opleiding is beschreven in een kwalificatiedossier en geregistreerd in het Centraal register beroepsonderwijs, bedoeld in artikel 6.4.1. van de wet. Dit Crebo wordt mettertijd omgedoopt tot Register instellingen en opleidingen (Rio).

Deze drie indicatoren zijn gelijk aan die van het bestaande onderzoekskader mbo 2021 van de inspectie. Het gaat om jaarresultaat, diplomaresultaat en startersresultaat. Hoewel er enige overlap bestaat tussen de indicatoren en daarmee ook in de uitkomst van de meting, verschilt het perspectief per indicator.

Het jaarresultaat laat zien in hoeverre in een bepaald jaartijdvak (de periode van 1 oktober tot en met 30 september) studenten erin zijn geslaagd daadwerkelijk een diploma te behalen ten opzichte van het gehele populatie studenten die theoretisch een diploma had kunnen behalen in dat jaartijdvak. Bij ministeriële regeling zal een precies percentage worden bepaald om deze mate van studiesucces te kunnen vaststellen.

De indicator diplomaresultaat brengt tot uitdrukking in hoeverre een instelling erin is geslaagd studenten te laten doorstuderen en een zo hoog mogelijk diploma (basisberoepsopleiding, vakopleiding, middenkaderopleiding of specialistenopleiding) te laten behalen, voordat zij de instelling verlaten. Het gaat er bij deze indicator niet om of de student zijn hoogste diploma in het laatste jaartijdvak heeft behaald als waarin hij de instelling verlaat. Hiertoe wordt het aantal gediplomeerde instellingsverlaters in een jaartijdvak als percentage van alle instellingsverlaters in hetzelfde jaartijdvak berekend. Bij deze indicator gaat het om de toegevoegde waarde over een langere periode, in tegenstelling tot het jaarresultaat waarin alleen naar het aantal behaalde diploma's in een specifiek jaartijdvak wordt gekeken.

Het startersresultaat brengt tot uitdrukking in hoeverre studenten een jaar na het begin van hun beroepsopleiding nog ingeschreven staan of inmiddels een diploma hebben behaald. Deze maatstaf wordt afgezet tegen het totaal aantal studenten dat met een beroepsopleiding is begonnen. Het verschil wordt gevormd door de studenten die voortijdig en zonder diploma de instelling hebben verlaten

Iedere indicator wordt in beginsel berekend per beroepsopleiding en daarmee per kwalificatiedossier. Daarin wordt vaak ook onderscheid gemaakt tussen de verschillende niveaus van beroepsopleiding, omdat een kwalificatie per niveau van beroepsopleiding is vastgesteld, zoals hierboven aangestipt. Het derde lid regelt dat het niet kunnen voldoen aan minimaal twee indicatoren een onvoldoende studiesucces betekent. De norm wordt vastgesteld met behulp van een bij ministeriële regeling vast te stellen percentage. Deze indicatoren zijn niet van belang voor een entreeopleiding, zo bepaalt het tweede lid.

Overigens betekent een onvoldoende voor studiesucces nog geen oordeel zeer zwak. Zoals eerder aangegeven is daarvoor ook noodzakelijk dat wordt vastgesteld dat het bevoegd gezag van de instelling onvoldoende uitvoering geeft aan een ander in wetsartikel 6.1.4b, eerste lid, van de WEB genoemd criterium zoals onvoldoende uitvoering geven aan de eisen rondom de beroepspraktijkvorming of de organisatie van het onderwijs.

Artikel 4a.3 bevat de grondslag om bij ministeriële regeling regels te stellen ter uitvoering van hoofdstuk 4A UWEB omtrent studiesucces. Het zal dan in ieder geval gaan om de vaststelling van een percentage voor elke studiesuccesindicator. De percentages moeten in voorkomend geval snel kunnen worden gewijzigd. Een percentage wordt in ieder geval zodanig vastgesteld dat rekening wordt gehouden met een buiten de invloedssfeer van de instelling gelegen tijdelijke of permanente uitval van studenten, zoals door ziekte of overlijden. In voorkomend geval kan het nodig zijn om naast of in plaats van een percentage een percentiel of andere berekeningswijze vast te stellen. Dit is ook mogelijk op grond van dit besluit. Bij ministeriële regeling kan ook worden bepaald dat een oordeel omtrent studiesucces wordt gemeten over een tijdsbestek van drie jaartijdvakken. Dit is nu ook al gebruik in het onderzoekskader mbo 2021. Een gemiddelde kan meer richting geven aan het bepalen van studiesucces. Op deze wijze worden uitschieters gedempt en kan

duidelijk worden of de meting over een bepaald jaartijdvak in een bepaalde trend past of dat er sprake is van een incident.

Artikel II (Inwerkingtreding)

De inwerkingtreding van dit besluit vindt plaats met ingang van 1 augustus 2022, omdat op dat tijdstip ook de wijzigingen in de WEB als gevolg van het amendement Bisschop c.s. in werking treden.⁴ Het gaat dan om de wijzigingen voor het bekostigd mbo in de artikelen 6.1.4 WEB waarbij "onvoldoende" wordt vervangen door "zeer zwak", alsmede inwerkingtreding van het nieuwe artikel 6.1.4b WEB. Laatstgenoemde bepaling bevat de grondslag voor het onderhavig besluit. De hiermee vergelijkbare inwerkingtreding van de wijziging in artikel 6.2.2. en het nieuwe artikel 6.2.2a WEB inzake het oordeel zeer zwak en het bijbehorende meten van studiesucces voor het niet-bekostigd mbo zal op een later tijdstip plaatsvinden, zodat deze AMvB daaraan nog geen uitvoering geeft.

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Ingrid van Engelshoven

⁴ *Stb.* 2020, 469 en *Stb.* 2021, 336.